

Room mooñal peeñ bi - Waajal Juroom-benn bi

Jëfandikoo yu bind ci taariixu Adavantist yi: xam xulare bi nekkoon diggante Uriah Smith ak James White ci mbirum Daniel 11:36

Jeff Pippenger
2024-08-14

Nu ngi jàppale juróom-benn rëdd yu werantey yóment yi amoon ci biir jaar-jaaru Adventisme, dale ci atum 1798 ba tey jii.

“Ci jaar-jaar ak yonent, Kàddu Yàlla dafay wone xeex bu yàgg te sax diggante dëgg ak juumte. Xeex boobu dafa nekk ba tey di dem. Yëf yi amoon, dinañu dellu amaat. Xuloo yu mag yi dinañu dekkat, te njàngale yu bees dinañu sax a di yéngu. Waaye askanu Yàlla, ñi ci seen ngëm ak ci seen matalug yonent doonnañu ci waareb yégleb ndaw mi njëkk, ñaareel bi, ak ñatteel bi, xam nañu fu ñuy taxaw. Am nañu njàngum dund gu ëpp solo wurus wu rafet. War nañu taxaw bu dëgër ni doj, di téye tàmbaleg seen kóolote ba mu sax ba ca muj.” Selected Messages, téere 2, 109.

Mbindi wa jiitu bi weesu dafa jëfandikoo jëfandikooku bu njëkk ak bu mujj ci lu jëm ci kàttanu Room, te léegi dinañu jël waxtaan wi amoon diggante Uriah Smith ak James White. Uriah Smith dugal na ay “fassaraam bu boppam” ci saar fukki ak juróom-benn.

“AAYAAT 36. Buur bi dina def lu mu bëgg; dina yékkati boppam, te manggal boppam ci kaw bépp yàlla, te dina wax ay wax yu yéeme ci lu muy jàpp ci Yàlla ju Yállay yàllë yi; te dina am njàmm ba kerem gi mat, ndaxte li dogees na, dees na ko def.

“Buur bi fiiñal ci nit kii mënuma tekki doole bi mujj gaññoon; maanaam, doole pap bu bees; ndaxte melokaan yi deesul dëppoo ak moom bu ñu ko jëfe ci doole jooju.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 292.

Smith nangoo ne doole bi nekk ci aaya wi jiitu doon na “Roomu papal,” waaye mu wax ne melokaani aaya ñeent-fukk ak juróom-benn gi du ay melokaani yu yoonu wax ji di jëfandikoo ngir xamle Roomu papal. Wax jooju du dëgg. War nañu fàttalikoo ne ci fippu ga amoon ci 1863, juróom-ñaari yoon yi ci Levitik saar ñaar-fukk ak juróom-benn dañu ko bàyyi woon, te moo tax itam melokaanu juróom-ñaari yoon yi ci ñaari taabal yi Habakkuk dañu ko bañ. Xaat bu 1843 ak bu 1850, ñoom ñépp dañuy wone juróom-ñaari yoon yi ci diggu xaat ya, te ñaari natal yi itam dañuy teg bant bi ci diggu rëdd wu juróom-ñaari yoon yi. Bi leer gu bees gu juróom-ñaari yoon yi agsee ci 1856 te gannaaw gi ñu bañ ko, loolu màndargaal na bañug ñaari taabal yi Habakkuk, ak itam sañ-sañu Xel mu Yëgle, mi leer lool ne ñaari xaat ya Yàlla moo leen jëbbal.

Ci Sister White waxee ne, naxub Seytaane bu mujj bi mooy a def ba seedu Xelum Yàlla amul doole; te fii itam naxub jëkk bi mooyoon a def ba seedu Xelum Yàlla amul doole, te loolu itam dafa doon wone benn bañu gu àndandoo ci dëgg yu sës ci ñaari làkka yi, te gën a xóot ci juróom-ñaari yoon yi.

Ci jamono waññi ga 1863, kenn du ku ko Uriah Smith moo sos natalu fen baat bi 1863, bi dindi woon reëddiin “juróom-ñaari waxtu yi.” Ci 1863, Uriah Smith ubbulul woon ay bëtam ci leerug “juróom-ñaari waxtu yi,” te mēnu koon gis ne am na ñaari “mer” yu Daniel jox xamle. Ñaari mer yooyu dañuy tegtal “juróom-ñaari waxtu yi” yi jēm ci nguuru bēj-gànnaru Israayil ak nguuru bēj-saalumu Yuda. Bi njëkk bi jēm woon ci fukki giir yu bēj-gànnar yi, tàmbalee na ci 723 BC te jeex na ci 1798, te bi ñaareel bi tàmbalee na ci 677 BC te jeex na ci 1844.

Gabriel ñēw na Daniel ci sarax 8 ngir leeral gis-gis bu marah bi, te ci jokkoo ak liggéeyam, mu joxe beneen seede gu ñaareel ci 1844. Ñaari junni ak ñetti tééméeri at yi nekk ci Daniel sarax 8 jeex nañu ci 1844, waaye noonu itam la mujj ci ñaari mer mbandam yi ci kaw nguur gu bēj-gànnar ak nguur gu bēj-saalum.

Mu ne ko: Xoolal, dinaa la xamal li war a am ci mujju mer mi; ndaxte ci jamono ji Yàlla tēral, mujj ga dina am. Daniel 8:19.

Muju mujje mi teg ci muju njëkk. Muju ñaari mer yooyu, te lii nekk rekk beneen waxin bu “juróom-ñaari yoon yi,” dafa jeexee ci 1844, te mer mu njëkk mi jeexee ci 1798. Aaya bi Smith waxoon ne amul benn ndigël walla xamle gu mat ci mbirum dooley papoos bi, mooyoon aaya bi jëfandikoo ngir xam at mi papoos bi di jël gaaw ga réy.

Te buur bi dina def li mu soob; dina yékkati boppam, màggal boppam ci kaw bépp yàlla, te dina wax wax yu yéemee ci sañse Yàlla ju kaw bépp yàlla, te dina am njàmbaar ba keroog mer ma mat; ndaxte li ñu dogal mooy li war a am. Daniel 11:36.

“Buur bi” ci sarax bu ñetti-fukk ak juróom-benn bi dina “jàmmoo ba kerug mer mi mat.” Seetleen li Smith bind ci mbind mi ñuy wax Daniyeel saar ñett ci juróom-ñaar ak juróom-ñett, aaya ñaar-fukk ak ñett ak ñaar-fukk ak ñeent, ci benn téere bi mu waxe ne kàttanu baabal bi amul jikko yu baax yi ngir matal aaya juróom-ñett bi.

“AAYA 23. Te ci mujjug jamonoy seen nguur gi, bu ñi tooñ yegg ba mat, buur bu metti kanam, te xam wax yu kumpa, dina jóg. 24. Te dooleem dina réy, waaye du ci dooleem bopp; dina alag lu yéeme, te dina am ndam, te jëf, te dina alag ñi bare doole ak xeet wu sell wi. 25. Te itam ci ay pexeem dina tax nax gu mat a am ndam ci loxoom; dina yékkati boppam ci xolam, te ci jàmm dina alag ñu bare; dina itam jóg a weddi Buur bi sut buur yépp; waaye dees na ko dagg ci lu nekkul loxo.”

“Ndo kàttan bii moo wuutu ñaari ñenti xaaj yi ci nguurug bëy-sax bi ci jamono ju mujj jooju ci seen nguur, maanaam, jēm ci jeexital seen doxalin. Lu wóor la ne, mooy benn ak ndaw ragal gi ci aaya 9 ak li ci topp. Boo ko jëfe ci Room, ni ko leeral ci kàddu yi ñu wax ci aaya 9, kon lépp dina ànd ak jàmm te leer.”

“‘Buur bu metti kanam.’ Muuse, bi muy wax lu jēm ci mbugal mi war a dal Yawut yi jógé ci doole boobu sax, woowe na ko ne mooy ‘xeet wu metti kanam.’ Deut. 28:49, 50. Amul woon benn xeet bu feeñoon gēna ragal ci xare gu ñu sol yérey xare ni Roomankat yi. ‘Xam wax yu lēmb.’ Muuse, ci Mbind mi ñu bëgg a wax fii, ne na: ‘Seen làkk du la xam.’ Loolu mēnul a waxu ci Bàbilonkat yi, Persekat yi, walla Gerekkat yi, ci seen mbir ak Yawut yi; ndax làkku

Kalde ak làkku Gereeg jëfandikoo nañu leen ci Palestiin ci lu ëpp walla lu néew. Waaye loolu nekku woon ak Laateng.”

«Bi ñi mat aaykat yi matalee seenub pecca.» Ci biir loolu mépp, ñi ngi wone bu baax jokkoo gi nekk diggante askanu Yàlla ak ñi leen di sonal. Ndax bàkkaar yi askanam def lañu leen jaay ngir ñu dugg ca njaam ga. Te seen sax ci bàkkaar moo jur mbugal mu gëna tar. Amul benn waxtu bu Yawut ya, ci seen nekkinu réew, yaquwoon nañu ci mbirum jikko ak yërmande, ni ba ci jamono ji ñu dugg under nguurug Room.

“‘Amoon, waaye du ci dooleem bopp.’ Ndamu Room ya nag, lu bari ci mooy ndimbalug seeni bokkandoo ak xàjjaloo yi nekk ci seeni noon, te ñoom dañoo daan taxawu ba noppi ngir jëfandikoo ko. Roomu Pàpp ba itam, amoon na kàttan ci kaw ndimbalug dooley àddina yi mu daan nguuru ci seen kaw ci yoonu nguurug ruu.”

“‘Moom na lu yéemu ci ni muy alag.’ Boroom bi waxoon Yawut ya jaarale ko ci yonent bi Esekiel ne dina leen jébbal ci nit ñu ‘xereñ ci alag;’ te rey gi ñuy rey benn tamnde ak juróom-ñaar téeméeri junniy Yawut ci yàqute Yerusaleem ak loxo mbooloom xareb Room, nekkoonoon firnde gu ragal buy dëggal waxi yonent bi. Te Room ci ñaareelu jamonoam, walla ci melokaanam bu paapal, moo doon ki war ci dee gi juróom-fukki milyoni seede yi.”

“‘Te itam ci ay pexeem, dina yokk na fenn ak nax gu am njariñ ci ay loxoom.’ Rooma feeñ na bu baax, ëpp yeneen mbooloo yu am kàttan, ci politig gu nekk fenn ak nax, jaarale ko ngir teg xeet yi ci suufu ngëneelam. Loolu dëgg la ci Rooma bu bokk ci jaamuy tuur yi ak ci Rooma gu bokk ci pap bi itam. Noonu nag, jaarale ko ci jàmm, mu alag ñu bare.”

«Te Room, ci mujj, ci nit ku bokk ci ay gouverneeram, jóg ngir xeex Buur bu ay buur yi, bi mu joxe àtteb dee ci Yeesu Kirist. “Waaye dees na ko dambal te du ci loxo nit,” wax ju mel nii mooy wone ne alkati ngir alag ndaw mii bokk na ak ñàkk gi xaarale nataal bi ci saar 2.» Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 202–204.

Ci biir ci wax jii, Smith wone na ñaari yoon ne melokaani yonent yu Room bu bokk ci xam-xam yu xeet yi ak Room bu paapal bi mën nañu weesante seen bopp, ndaxte dañuy rekk feeñu Room ci ñaari jamono yi mu ame, ni jaxasoo weñ ak banxas bi nekk ci Daniel saar ñaareel, te Sister White wone na leen ne dañoy misaalu liggéeyu kërɗg yàlla ak liggéeyu nguur. Bi Daniel waxee ci ay aaya yi Smith di jëfandikoo, ne Room “dina yéngu ba mu jariñ, te def,” ak ne Room “dina tax xeetu pexe mu jariñ ci loxoom,” Smith wax na ne ci aaya fanweeri juróom-benn-fukk ak juróom-benn, “buur” bi “dina yéngu ba mer mi mat” dafay wone melokaanu yonent buy jëm ci Room bu bokk ci xam-xam yu xeet yi ak Room bu paapal bi. Gannaaw loolu mu ne benn ci melokaani Room yi nekk ci aaya fanweeri juróom-benn-fukk ak juróom-benn du jëm ci kàttanu paapal bi.

Nanu ci Smith ngir dëgëral njàngale ne Rooma mooy sacc yi di tabax peeñ mi, te benn ci ñeenti melokaani yonent yi nekk ci saar ñent fukk ak ñeent mooy ne Rooma yékkat nañu seen bopp.

Te ci jamono, ñu bare dinañu jóg ci kaw buur bi ngëmbeel; te itam ñi saaykat yi ci say nit ñi dinañu yékkati seen bopp ngir dëgëral peeñ mi; waaye dinañu daanu. Daniel 11:14.

Smith wax ne, jëfandikook yu buur bi nekk ci aaya juróom-benn-fukk ak juróom-ñett du dëppook ak dooley pap bi, doonakaam mu daan a aar ne, ci aaya fukk ak ñeent, Room la woon mi yékkati boppam. Waaye buur bi ci aaya juróom-benn-fukk ak juróom-ñett “dina yékkati boppam.” Benn buur boobu sax ci aaya juróom-benn-fukk ak juróom-ñett dina “wax ay mbir yu yéem ci kaw Yàlla ji ëpp yépp ay yàlla.” Ci Daniel, dooley pap bi “dina wax ay wax yu mag ci kaw Kawe ji gën a Kowe”; te ci téereb Peeñu bi, dooley pap bi di sos Yàlla Kawe ji.

Te itamoon na ko wax yu mag, ak ñaawtéef; te itam joxees na ko kàttan ngir mu sax ñaar-fukk ak ñaar weer. Noonu mu ubbi gémminam ci ñaawtéef ci Yàlla, ngir xas turam, ak këràm gu sell ga, ak ñiy dëkk ci asamaan. Peeñu 13:5, 6.

Mbépp misaal yu wax ci yëgleb gi te jëm ci doole pap bi, ñu ko xamle yépp ci saraxale juróom-benn fukk ak juróom-benn.

Te buur di def li mu bëgg; dina yékkat boppam, dina màggal boppam ci kaw bépp yàlla, te dina wax ay wax yu yéeme ci lu jëm ci Yàlla ju kaw bépp yàlla, te dina am njàlbéen ba kera ba mer ma mat; ndaxte li ñu dogal dina am. Daniel 11:36.

Beneen nit ñi di wax ci mbir yi bari na yoon yuñu mënul a wóorlu ci seen wax; waaye bari ci ñiy tekki mbir yi ci biir Adbantis dañuy seedeel dëgg gu leer ne ayat bi ñett-fukk ak juróom-benn la yonntent bi Pool doon parafiraase ci 2 Thessalonians, ba mu jemale waxam ci nit ku bàkkaar.

Buleen ku leen nax ci benn anam; ndaxte bés boobu du ñëw, lu jiitu ko mooy ngumb gu mag ga, te nit ku bàkkaar ka feeñ, moom doom réer gi; moom miy weddi tey yékkati boppam ci kaw lépp lu ñuy wax Yàlla walla lu ñuy jaamu; ba tax mu toog, mel ni Yàlla, ci kër Yàlla gi, di won ne mooy Yàlla. 2 Thessalonians 2:2, 3.

Saaru ñaari-fukk ak juróom-benn wax na ne “moom dina kaweel boppam, te magal boppam ci kaw bépp yàlla,” te Pool nee na “na nit ku bàkkaar gi feeñ, doom ju réer gi; kiy weddi te kaweel boppam ci kaw lépp luñuy wax ne Yàlla la, walla luñuy jaamu.” Lu leer na ne Smith amul woon benn sañ-sañ bu yëgle ngir wax ne buur bi ci saar ba ñaari-fukk ak juróom-benn wuute na ak buur bi ñuy waxoon ci ay saar yi jiitu ba ci saar boobu. Ci yoonu njàngat mucc, amul woon benn càkkuteef ngir def jëfandikoo gu góor-góorlu gi, te waxam ne moo ko def ndaxte saar ba ñaari-fukk ak juróom-benn amul benn melokaan yu jëme ci dooleb paapal bi, dafa doon jéngal Mbind mi ngir taxawal benn tekkiin bu boppam.

Nun am itam itam kàddug waxu yónen gu gëna wóor; te dangeen def lu baax bu ngeen ko déglu, ni leer gu di fenk ci bérab bu lëndëm, ba bés bi setee, te biddéewu suba si génne ci seen xol: xamleen li njëkk, ne, benn yónenbii ci Mbind mi nekkul ci tekkiinu nit ku nekk ci boppam. Ndxte yónenbi jógewul woon ci jamono yu njëkk ci coobare nit; waaye nit yu sell yu Yàlla ñoo waxoon, bi leen Xelum Mi Sell di yóbbu. 2 Piyeer 1:19–21.

Ci atum yi ci jamonoy Adventisme bu Laodice gi, am na ay teologiyen yu Adventist, ay sërñ yi di topp njàngale, ak ay bindkat yu bare, yu waxoon mbir mi di ne ndax ñoom dañuy gis ne jëfandikoo gi Smith def baax na walla baaxul. Ab sërñ bu Australia, bu tudd Louis Were, mi yàgg a faatu, dafa joxe li ëpp ci ay atam yu ministère ngir weddi modele profetik bu jubadi bu Smith. Li waraloon

weddeem du rekk ne ci mujj Smith santoon buur bi di ag ci mujam ci aaya juróom-ñeent-fukk ak juróom-benn ne mooy Turkey; waaye itam saxab-platformam moo jur jëfandikoo bu baaxul ci Armageddon. Ci at-i 1980 yi walla lu jege noonu, ab bindkat bu Adventist bindoon na téere bu tudd, Adventists and Armageddon, Have we Misunderstood Prophecy? Turu bindkat bi mooy Donald Mansell, te téere bi ba tey manees na koo jot.

Mansell topp na jaar-jaaru cosaanu baatu àdduna bi jëkk, ak àdduna bi ñaareel, te mu wone ne bi ñu gisee ne ñaari xare yooyu di jëgësi, yéglekat yu Adventiste yi tàmbalee jëfandikoo ñaaw njariñu Smith bi ci ne Turkiy di dox jëm ci Yerusaleem bu dëggu ngir muy màndarga Armageddon ak jeexital àdduna bi. Mu firndeel ko ci limu àndug mbooloom kanam yi ci iglesia Adventiste ne, bi ku nekk ci xare yooyu di jëgësi, ñu bare ci bakkan yi dugg ci àndug iglesia Adventiste, ndax ci dëgëral gu yéglekat yi boole ci waxu yonent bi, te mu jóge ci gis-gis bu jubadi Smith ci Armageddon.

Bu benn xare ba jeexee, te yonnee yi amul solo yu mat, mbooloom gëm-gëm gi ñàkk na ay cér yu gën a bari ñi mu woon jële ci misaal-u wax ci kanam bi Smith tabaxoon.

Ci bañ ajiitu bu njëkk ba ñu tëraloon ci yoonu Millerites, ak ndigalame ngir jëfe ay taxawaayam yu boppam ci tekki aaya fanweeru juróom-benni ba fanweeru juróom-ñeent ak juróom-benn ci Daniel, xel mi Smith juré a sos benn meloon bu wax ne waxu yonent bi dafa sukkandiku ci mbir yi di xew fii ak léegi.

Ci xuloo yi diggante Smith ak James White ci mbirum buur bi di ñëw ci mujjam ci aaya bu mujj ci Daniel fukki benn, James White indi na xel mu gätt te leer, buy wone ndàmbo yoon wu ñuul wu kàdduyontey Smith. White jàngale ne, “yonent gi mooy jur jaar-jaari jamono, waaye jaar-jaari jamono du jur yonent.”

Waarek Adventisme yi doon liggéey lu jiitu ñaari xare ya, jëfandikoo woon jaar-jaari mboolem tórtén bu yokk ngir wone xalaat gu ñaawguy Kàddu-yàlla gu Smith ci mbirum Armageddon, te seen liggéey ga, mi mel ni am na barke bu réy ba pareek xare ya, jur na ci mujje benn yàqule gu ànd ak xañ, bi wonee ne moomeel gu kàddu-yàlla ga dafa sampu woon ci benn tekki bu nit ki moom rekk.

Wottuleen ci yonent yu dul dëgg, ñi leen di ñëw ci yéréy xar, waaye ci biir ñoom ay góor-góorlu buux ak naaw lañu. Dingen leen xàmmee ci seen meññent. Ndax nit ñi daan nañu dajale reseñ ci garab gu am xonn, mbaa fig ci xob yu am xonn? Noonu itam, bépp garab gu baax di meññal meññent mu baax; waaye garab gu bon di meññal meññent mu bon. Garab gu baax manul a meññal meññent mu bon, niki noonu itam garab gu bon manul a meññal meññent mu baax. Bépp garab gu meññalul meññent mu baax, dañuy ko dagg, sànni ko ci safara. Kon nag, dengen leen xàmmee ci seen meññent. Matthew 7:15–20.

Nangu Smith jàppale woon ci yokkute ab misaal bu yéeme bu buur bi ci saar ñett-fukk ak juróom-benn, jur na itam mu sos ab jëfandikoo bu baaxul ci ñetteelu musiba bi ak Armageddon.

Te malaaka bu juróom benni tuur naam ci dex gu mag gu Éfrat; noonu ndoxam wow lòqu, ngir yoonu buur yi dëkk ci penku mën a waajaliku. Te gis naa ñetti xel yu sobax mel ni xonq yi

gén n ci gémminu nago ga, ak ci gémminu rab wa, ak ci gémminu yonent bu dëggul ba. Ndaxte ñoom ay xel yu seytaane lañu, di def kéemaan, te dañuy dem ca buur yi nekk ci suufu si ak àddina si bépp, ngir dajale leen ci xareb bés bu mag boobu Yàlla Aji Kàttan ji. Xoolleen, maa ngi ñew ni sacc. Ku wottu te di sàmm ay yéereem, barkeel nga, ngir mu bañ a dox nekk ba ñu gis ay rusam. Te dajale na leen ci bérab buñuy wax ci làkku Ebrë Armageddon. Peeñu 16:12–16.

Nii nu wax nu jëkk a won, ñetteelu musiba mi ñew gannaaw buñ tëjje jébbalu nit ñi; kon nag, waxtaan wi ne ñu sàmm seen yére, dafa wara jème ci benn mbirum nattu bu xew laata Mixael jóg, ba noppi jébbalu nit ñi tëju te musiba bu njëkk tàmali. Ñetteelu musiba mi mooy wone jëf yi ajina ji, rab wi ak yonent bu falso bi di def, ñoom ñetti bi booloo buy daje ci yoonu Dimaas bu Diumay-jàppandi bi di ñew léegi. Booloo boobu ñetti mooy Room gu bees gi, te màndarga mi di ràññee te taxawal booloo boobu ñetti ci Room gu bees gi, mooy “sàcc yi bokk ci sa xeet,” ñi “yékkati seen bopp ngir saxal peeñ mi” te “daan.”

Waxtaanu mboolem juróom-benni musiba bi, buñ ko dégge, dina may bakkan mu sàmm yéereem; waaye buñ ko bañee, dina bàyyi bakkan bu rafetul, te loolu mooy benn ci juróomi melokaani waa Laodise. Nataal wi taxawal waxtaanu mboolem boobu mooy sàcc yi bokk ci sa askan, ñi di yékkati seen bopp te mujj a daanu. Sulaymaan wax na ne su askanu Yàlla amul peeñ ma, dañuy sànkú.

Fu ampee gis-gis nekkul, nit ñi dañuy sànkú; waaye ku sàmm yoon wi, barkeel la. Kàddu yu Xelu Yàlla 29:18.

Baatu Ebrë bu ñuy waxe “perish” mooy “def lu barey”, te Yowaana bind na ne: “Yéendu na kiy xool te di sàmm yéereem, ngir bañ a dox barey, ñu gis ay rusam.” Smith dafa juum ci mbirum Buur bi bokk ak bëj-gànnar, te fondemañu yonent gu dul dëgg googu may na ko mu sos ab jëfandikoo gu yonent, te bu ñu ko nangu, di jur barey, muy misaal u Lawodise yi, ñi Boroom bi di tuflí génne ci gémminam.

Smith amul woonul benn xel ci yëgleem gu bees gu dul dëgg ngir melokaanu Buur bu Bëj-gànnar, te mu jëfandikoo ngir jàppale ko ci kanam njëkk-jàngat bi, James White, jëkkëru yonent bu jigéen bi. Historiyankat yi ci biir Adventist, ak Sister White, wax nañu ci seen juuyoo gu siiw. Ellen White yedd na jëkkëram ak Smith ñoom ñaar, ndaxte dañoo maye seen wuute xalaat ci ku nekk ki ñu tekki ci Buur bu Bëj-gànnar bi nekk ci Daniel fukk ak benn, ba mu dugg ci mbirum mbooloo mi. Ci njëlbéenu njëkk aji-binde Adventist ginnaaw tiis bu mag bañub 1844, James White bind na:

“Ne Yeesu jóg, tëj bunt bi, te dem baat ba ñew ci kanam Moom miy Boroom Fan yu Yàgg, ngir jot ay nguuram, ci weer wu juróom-ñaarël bi, atum 1844, loolu gëm naa ko bu baax. Xoolal Luug 13:25; Macë 25:10; Danyeel 7:13,14. Waaye taxawug Mikayel bi, ci Danyeel 12:1, mel na ne mooy beneen dhacxal, ngir beneen njariñ. Jógam ci 1844 mooy ngir tëj bunt bi, te dem ca Baayam, ngir jot nguuram ak kàttan gu mu nguuree; waaye taxawug Mikayel mooy ngir wone kàttanam gu buur, gi mu am ba noppi, ci alagug ña bon ña, ak ci musal ga ñoñam. Mikayel dina taxaw ci jamono ji doole bu mujj bi ci saar 11, di agsi ci jeexitam, te kenn du ko dimbali. Doole boobu mooy bu mujj bi di dëj dëj kërker gu dëgg Yàlla: te gannaaw kërker gu dëgg gi ba tey dañuy ko dëj dëj, di ko sànni biti ak ci anam yu Kiristaan yépp, nekk na ci ne

doole bu sonal boobu bu mujj bi “agsiagul ci jeexitam”; te Mikayel taxawaagul. Doole bu mujj bii di dēj dēj gaayi Yàlla yu sell yi, feeñ na ci Peeñu 13:11-18. Limam mooy 666.” James White, A Word to the Little Flock, 8.

Bi Smith tàmbalee li mu doon wax ne mooy “leer gu bees” ci mbirum “doole bu mujj bi ci Daniel saar 11,” James White gis na jëfandikoo boobu Smith, du ni leer gu bees, waaye ni xeex ci fondasion yi. Werante bi ci ne Room mooy buurub bëj-gànnar ci Daniel 11, bi amoon diggante Uriah Smith ak James White, am na ay melokaan yu mat, yu war a booleel ak yeneen werante yi ci nettali taariixu Adventist yi, yu jëm ci misaalu Room, nu nek ay taalibe yi yeneen.

Benn ci màndarga yi mooy dugalinu benn tekki bu sell. Beneen màndarga mooy ne, jëfandikoo tekki bu sell boobu dafa laaj ngir nit wéyët njàngat wu yomb wi ci kaadug wax, ndaxte Smith du rekk bàyyi woon ne bépp màndarga gu yégle ci aaya ñent-fukk ak juróom-benn gi jëm ci Room, waaye it bàyyi na ne tabaxu kaadug wax gi dafa laaj buur bi ci aaya ñent-fukk ak juróom-benn gi nekk benn buur ak buur bi ñu teewaloon ci xaaj bi jiitu.

Beneen mooy ne, tekki gu boppam googu dafa doon bañ dëgg yu cosaan yi. Beneen it mooy ne, muy tektal bañ sañ-sañu Xelu Kóolote gi. Beneen melokaan mooy ne, jëfekaayu xalaat bu njëkk bi ju aju ci Room, te am na ay càkkute, dina jur benn melo yégle gu wax ci lu ñuy xam ne kenn mënul a sàmm ay yéreem ba ñuy jegesi jeexital jéggalu nit. Beneen mooy ne, amoon na cëru yéneee woowu ci yégle tekki gu boppam googu ci kanam mbooloo mi. Beneen it mooy ne, tekki gu boppam googu dees na ko faral di tudde leer gu bees. Jikko yooyu yépp dees leen fekk ci waxtaan wi fi nekk léegi ci mbirum “sàcc yi ci sa askan wi.”

Bu mujj gu Roma, mi jëkk gi woon misaal ci jëfandikukat yu nit ña sawar, su booloo ak sàrtu yéglebi Uriah Smith ak James White, dinañu gis ne benn xeetu nit dina tabax seen royukaay yégle ci kaw benn tekki bu boppu nit, buy bañ dëgg yu njëkk yu taxaw.

Bañ bañug dëgg yu samp te di màndargal yi day tegu ci boppam bañ sañ-sañu Xelu Kàddug Yónent bi, mi doon aar ak dëgg gu mat dëgg yooyu yu samp te di màndargal. Gànnar goo gu mel noonu dinañu itam ñeme joxe seen gis-gis ci kanam mbooloo mi, te duñu faale benn xalaat bu ñuy yégle ci mbirum noonu njàngale miy mën a am ci kaw askanu Yàlla ci àddina bépp.

Gannaaw 1844, ci njëkk xeetu Awaanteyis, beneen werante ci mbirum Rooma dugg. Werante woowu sax nañu ko yëngu ba noppi gis-gis gu dul dëgg ga nangu ci ñetteelu xeetu Awaanteyis. Dinaa xool werante gu “bés bu nekk” ni mooy ñeenteelu ci juróom-benn waat yi nu ngi leeral léegi ci misaalu rëddale ci kaw rëddale.

Waaye bala ñu jël ñetteelu sàppeb njàngale yi Room di xëccoo, war nañu fàttaliku ne ci maqaal mi jiitu, ba nu doon wax ci aaya fukki ci Daniel saar fukki ak benn, waxoon nañu ne: “Aaya fukk bi itam lëkkale na ci yoon wu jub ‘juróom-ñaari waxtu yi’ yi nekk ci Levitik saar ñaar-fukk ak juróom-benn ak jaar-jaaru nettali bu nëbb bi, waaye sàppeb dëgg boobu boddul ci li nu fii di wone.”

Uriah Smith moo doon jiite ci bañ waxtu juróom-ñaari fan yi ci atum 1863. Moom dafa bañoon yokkute xam-xam bi ci mbir moomu, miñ ko indiloon ci artik yi ci mbir moomu, te Hiram Edson

bind ko, ñu feeñal ko ci Review bi ci atum 1856. Li nekk ci ginnaaw loolu ci nekkug Smith ak yëngu-yëngu wu jébbale woon waxtu juróom-ñaari fan yi, waaye gannaaw loolu mu bañ yokkute xam-xam ci benn mbir moomu sax, itam bokkal ci mbir mi jëm ci melokaani dugalug Smith ci li mu wax ne moo doon leer gu bees ci mbir buur bu bëj-gànnar bi; waaye bu nu tëj sunu gis-gis bu yàgg ci réewu xuloo yi Adventist yi ak Rooma, dinañu dellusi ci solo aaya fukk bi ci benn-fukki saar wa ak benn ci Daniel, ak itam ci li bañug Smith xebaaru Laodikee, bi agsee woon ci atum 1856 ak yokkute xam-xam ci waxtu juróom-ñaari fan yi di tegtal.

«Sunu gëm ci jëmaleek yégle yi ñetteel malaaka bi njëkk, ñaareel bi, ak ñetteel bi dafa nekkoon lu jub. Màndarga yu mag yi nu weesuñu dañuy toog te duñu yëngu. Doonte mbooloom safara yi mën a jéema xaññ leen ci seen fondamaa, te bég ci xalaat ne dañoo ci am ndam, waaye duñu ci am ndam. Yeeni dëgg yii taxaw nañu bu dëgër ni tundu ba fàww, te duñu yëngu ndax mbooleem jéef yi nit ñi boole ak yi Seytaane ak mbooloom def. Mën nanu jàng lu bare, te war nanu sax ci seet Mbind mi Ngir xam ndax loolu mel noonu la.» Evangelism, 223.

“Mandarga yu mag dëgg dëgg, yi nuy won sunuy yoon ci jaar-jaaru waxi yonent yi, war nañu leen a aar bu baax, ngir bañ ñu daaneel leen, te wuutu leen ak teori yu ñuy indi lëq-lëq gën a indi leer gu dëgg.” Selected Messages, book 2, 101, 102.

“Ci jamono, ñu bari dinañu def ay jéem ngir yëngal sunu ngëm ci mbirum bérab bu sell bi; waaye warunuñu yëngu. Benn pin bu nekk ci fondemañu sunu ngëm warul a jëfandikoo ngir yëngal ko. Dëgg mooy tey dëgg. Ñi nekk ci nëbbu xel walla wóoradiwul dinañu wuyu ci ay njàngale yu wuute te juum, te ci mujj dinañu gis seen bopp nekk ay ñàkk ngëm ci lu jëm ci seede yi weesu yi nu amoon ci mbirum li doon dëgg. War nañu sàmm ay màndarga yu yàgg yi, ngir bañ a réer sunu yoon.” Manuscript Releases, volume 1, 55